

Näkemyksiä liikenteen veromuutoksiin

Saara Tamminen, johtava asiantuntija, Sitra

28.4.2020 VM liikenteen verotuksen työryhmän kuuleminen

Nykymalli – risut ja ruusut

- **Autovero:**

- + CO₂ -pohjaisuus
- CO₂ -intensiteetti perustuu laskennalliseen arvioon hybridiautoille, joten mm. kaasuautojen verotus korkea verrattuna sähköautoihin (ainoa 0-päästöinen listassa)
- Verotaso korkea, mutta ohjausvaikutus alle 100 g CO₂/km -tasolla heikko

- **Ajoneuvovero:**

- + CO₂ -pohjaisuus
- + Luo insentiiviä pitää autoa käytössä ja mahdollisesti vuokrata sitä jos oma käyttö on pientä
- Käyttövoimaveron myös sähkö- ja kaasuautoille ei edistä ilmastotavoitteita
- CO₂ -intensiteetti laskennallinen hybridiautoille, joten mm. kaasuautojen verotus suhteessa korkea

- **Polttoainevero:**

- + Erillinen CO₂-vero hyvä ja teknologianeutraali
- Dieselin alennettu verokanta ei ilmastotavoitteiden mukainen
- Synteettisten polttoaineiden verokohtelu ei selvää
- Lopullinen polttoaineen hinta vaihtelee rajusti, kuluttajilla ei selkeää kuvaa tulevasta

Vaaditut lisäilmastotoimet liikenteessä perusuran lisäksi?

- Lisää vähähiilisiä polttoaineita, sis. synteettiset polttoaineet
- Lisää uusia kulkuvoimia (sähkö, kaasu, hybridit), huom. **perusuran sähköautomäärät eivät välttämättä toteudu ilman ohjaustoimia**
- Alempaa liikennesuoritetta ja enemmän kävelyä, pyöräilyä, julkista, MaaS
- Kulkuvälineiden helpompi jakaminen ja vuokraaminen, jotta myös tuotantoon liittyvät päästöt saadaan alaspäin ja käyttöön otetut autot tehokkaampaan käyttöön. **Autojen käyttöaste nyt alle 4% eli alle tunnin per päivä ja täyttöaste alle 28%.**
- **> Fossiilittomasta liikkumisesta pitää tehdä kustannustehokasta, helppoa, nopeaa, mukavaa ja turvallista**
- **Koronakriisi ja siihen liittyvät talous haasteet vaikeuttavat toimia:** investoinnit putoavat ja raakaöljyn matala hinta alentaa uusien teknologioiden kustannuskilpailukykyä

1. Mitä verokeinoja tulisi käyttää liikenteen päästötavoitteiden saavuttamiseksi?

Verotuksen rooli:

- Verotetaan päästöjä, fossiilisten käyttöä ja neitseellisten luonnonvarojen ylikäyttöä
- Muuten tasainen ja markkinoita häiritsemätön verotus
- Myös muita ohjaustoimia tarvitaan, valinnat vaikutusarvioiden pohjalta

Käytännön ehdotuksia:

- **Dieselin alennetun verotason poisto ja käyttövoimaveron poisto**
- Costan Rican malli fossiilisten polttoaineiden lattiahinnasta (sekä sen muutoksista tulevaisuuteen)?
- Automaattinen inflaatiotarkistus CO₂-verotasolle tai vähitellen kiristynvä taso, joka ilmoitetaan etukäteen?
- Työsuhdeautojen verotuksen muuttaminen CO₂-päästöjen mukaan?
- Auto- ja ajoneuvoveron alentaminen myös kaasuautoille?
- Autoveron alentaminen kokonaisuudessaan (tilapäisesti)?
- Verohelpotuksia kulkuvälineiden jakamiseen ja vuokraamiseen?

2. Miten kerätä yhtä paljon verotuloa liikenteestä tulevaisuudessa?

Pääkommentti: Jos liikenne olisi 2045 täysin päästötöntä, miksi sieltä tulisi edelleen kerätä sama määrä verotuloa kuin nyt?

Jos näin halutaan tehdä, malleina voisi olla:

- Ruuhkamaksut kaupunkialueille
- Yleinen tienkäyttömaksu, joka alempi harvaan asutuilla alueilla ja uusien käyttövoimien autoille

Parempia vaihtoehtoja verotulojen lähteiksi?

- Globaaleihin hiilidioksidipäästöihin perustuva valmistevero kaikkeen kulutukseen (koskisi myös tuonnin mukana tulevia päästöjä). Raaka arvio tuotosta n. 3,4 miljardia euroa vuonna 2030 jos päästöhinta 60 dollaria/CO₂t
- Biomassan energiakäytön verotus?
- Fossiilisten välituotteiden verotus?
- Muu neitseellisten luonnonvarojen verotus?

3. Minkälaisella aikataululla edellä mainittuja ehdotuksia tulisi ottaa käyttöön?

Tämän vaalikauden aikana olisi hyvä saada voimaan:

- Dieselin alennetun verokannan ja käyttövoimaveron poisto
- Synteettisten polttoaineiden verokohtelun selventäminen
- Mahdolliset alennukset auto- ja ajoneuvoveroihin sekä verohelpotukset kulkuvälineiden jakamiseen ja vuokraamiseen
- Fossiilisten polttoaineiden verotuksen tulevat linjaukset ja mahdollisten korotusten aloittaminen

Sosiaaliseen hyväksyttävyyteen liittyvien haasteiden takia erityisesti mahdolliset polttoaineiden veronkiritykset tai tienkäyttömaksut tulisi ottaa vähitellen käyttöön

**HYVÄÄ
HUOMISTA,
SUOMI!**

sitra.fi | seuraavaerä.fi
@sitrafund

SITRA